

Klasa V

ZAGADNIENIA	TREŚCI	SZCZEGÓŁOWE CELE EDUKACYJNE Z PODZIAŁEM NA POSZCZEGÓLNE OCENY			
		NA OCENĘ DOPUSZCZAJĄCĄ UCZEŃ:	NA OCENĘ DOSTATECZNĄ UCZEŃ:	NA OCENĘ DOBRĄ UCZEŃ:	NA OCENĘ BARDZO DOBRĄ / CELUJĄCĄ (w zależności od posiadanej wiedzy) UCZEŃ:
GEOGRAFIA JAKO NAUKA					
GEOGRAFIA JAKO NAUKA	<ul style="list-style-type: none"> geografia jako nauka źródła informacji geograficznej główne i pośrednie kierunki świata 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, czym zajmuje się geografia wymienia główne kierunki świata wymienia źródła wiedzy geograficznej 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia główne i pośrednie kierunki świata w języku polskim i skróty w języku angielskim 	<ul style="list-style-type: none"> znajduje korelację pomiędzy geografiami a innymi dziedzinami wiedzy stosuje główne i pośrednie kierunki świata do opisu położenia względem innych obiektów 	<ul style="list-style-type: none"> potrafi korzystać z różnych źródeł informacji geograficznej w celu uzyskania informacji
LĄDY i OCEANY					
LĄDY i OCEANY NA ZIEMI	<ul style="list-style-type: none"> Ziemia jako planeta w Układzie Słonecznym kształt Ziemi siatka geograficzna cechy południków i równoleżników rozmieszczenie kontynentów i oceanów na Ziemi 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na globusie i mapie świata: bieguny, równik, południk 0° i 180°, półkule, zwrotniki i koła podbiegunowe wskazuje i nazywa kontynenty i oceany na globusie i mapie świata określa położenie kontynentów i oceanów względem półkul Ziemi 	<ul style="list-style-type: none"> podaje wartości charakterystycznych równoleżników (równik, zwrotniki, koła podbiegunowe) podaje cechy południków i równoleżników 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje siatkę geograficzną i kartograficzną porównuje południki i równoleżniki 	<ul style="list-style-type: none"> omawia położenie Ziemi w Układzie Słonecznym potrafi określić położenie wybranego punktu na Ziemi względem charakterystycznych równoleżników i południka 0°
WIELKIE ODKRYCIA GEOGRAFICZNE	<ul style="list-style-type: none"> wielkie odkrycia geograficzne 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje kontynenty i oceany na trasach wypraw geograficznych K. Kolumba, V. da Gamy i F. Magellana 	<ul style="list-style-type: none"> omawia przyczyny i znaczenie wielkich wypraw geograficznych 	<ul style="list-style-type: none"> omawia skutki wielkich odkryć geograficznych 	<ul style="list-style-type: none"> omawia przebieg wypraw wybranych podróżników

MAPA

<p>MAPA i JEJ ELEMENTY</p>	<ul style="list-style-type: none"> • mapa i jej elementy • różnica między planem a mapą • rodzaje map • pojęcia: mapa, wysokość, skala mapy 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie mapa, wymienia jej elementy • korzysta z legendy mapy w celu pozyskania informacji • rozróżnia rodzaje map • podaje przykłady map tematycznych, • podaje różnice między mapą papierową i cyfrową 	<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje w atlasie różne przykłady map tematycznych • wyjaśnia, jak wykorzystywać mapę w zależności od jej rodzaju 	<ul style="list-style-type: none"> • proponuje trasę wycieczki z uwzględnieniem informacji zawartych na mapie 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi zorientować mapę w terenie • posługuje się planem miasta i mapą turystyczną w terenie
<p>SKALA MAPY i PLANU</p>	<ul style="list-style-type: none"> • skala mapy 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje skalę mapy • stosuje skalę mapy do odczytu odległości na mapie 	<ul style="list-style-type: none"> • oblicza odległości w linii prostej na mapie za pomocą skali 	<ul style="list-style-type: none"> • oblicza długości trasy złożonej z kilku prostych odcinków 	
<p>UKSZTAŁTOWANIE TERENU</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia wysokość bezwzględna i względna, poziomice, rysunek poziomicowy 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia wysokość bezwzględna i względna, poziomice • odczytuje wysokości bezwzględne z mapy • posługuje się rysunkiem poziomicowym • rozpoznaje na mapie formy wypukłe i wklęsłe 	<ul style="list-style-type: none"> • oblicza wysokość względną, korzystając z poziomicy na mapie 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje w terenie elementy krajobrazu widoczne na mapie 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje obserwacji i pomiarów w najbliższej okolicy szkoły
<p>KRAJOBRAZ OCHRONA PRZYRODY</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia krajobraz, mapa krajobrazowa, krajobraz antropogeniczny • sposoby ochrony przyrody 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie krajobraz i wyróżnia jego rodzaje • podaje nazwy barw stosowanych na mapach ogólnogeograficznych • wymienia pasy krajobrazowe Polski 	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się mapą ogólnogeograficzną i krajobrazową • wyszukuje i przedstawia informacje na temat form ochrony przyrody w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje na mapie składniki krajobrazu • omawia sposoby ochrony przyrody w Polsce • omawia formy ochrony przyrody w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia zróżnicowanie krajobrazowe Polski • wyjaśnia, dlaczego należy chronić przyrodę • wskazuje na mapie i omawia różne formy ochrony przyrody w Polsce w tym parki narodowe

KRAJOBRAZY POLSKI

<p>KRAINY GEOGRAFICZNE w POLSCE KRAJOBRAZY NATURALNE i ANTROPOGENICZNE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • krainy geograficzne w Polsce • cechy poszczególnych pasów krajobrazowych • dziedzictwo przyrodnicze i kulturowe w Polsce • krajobrazy naturalne i antropogeniczne • krajobraz wielkomijski 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie krainy geograficzne w Polsce (Pobrzeże Słowińskie, Pojezierze Mazurskie, Nizina Mazowiecka, Wyżyna Krakowsko-Częstochowska, Wyżyna Śląska, Tatry) • rozpoznaje na filmach i ilustracjach krajobrazy w Polsce • wymienia gatunki roślin i zwierząt występujące w danym krajobrazie • wskazuje na mapie obiekty dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego w Polsce • wyjaśnia różnice między krajobrazem naturalnym i antropogenicznym • charakteryzuje krajobraz wielkomijski 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje warunki klimatyczne w poszczególnych pasach krajobrazowych • omawia najważniejsze walory przyrodnicze i kulturowe Polski • omawia wpływ warunków przyrodniczych na sposób zagospodarowania terenu na przykładach Wyżyny Lubelskiej i Śląskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje podobieństwa i różnice pomiędzy pasami krajobrazowymi • wyjaśnia znaczenie dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego • omawia przykłady negatywnego wpływu człowieka na środowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia podstawowe zależności między elementami krajobrazów • dokonuje oceny krajobrazu najbliższej okolicy pod względem jego piękna oraz ładu przestrzennego • opisuje życie mieszkańców wybranych krain geograficznych
--	--	--	--	--	--

KRAJOBRAZY ŚWIATA

<p>STREFY KLIMATYCZNE STREFY KRAJOBRAZOWE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozmieszczenie stref klimatycznych i krajobrazowych na świecie • klimatogram • cechy poszczególnych stref krajobrazowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie i omawia strefy klimatyczne świata • wskazuje na mapie i omawia strefy krajobrazowe na świecie • odczytuje informacje 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje podobieństwa i różnice różnych stref krajobrazowych na świecie • wskazuje na zależność między życiem mieszkańców a warunkami przyrodniczymi występującymi w różnych 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje klimatogramy w różnych strefach krajobrazowych • wykazuje zależność pomiędzy klimatem a strefą krajobrazową 	<ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje współzależność między składnikami poznawanych krajobrazów i warunkami życia człowieka
---	--	---	---	--	--

		<p>zawarte na klimogramach</p> <ul style="list-style-type: none">• przedstawia główne cechy krajobrazów świata• rozpoznaje krajobrazy świata na filmach i ilustracjach• rozpoznaje na filmach i ilustracjach różne gatunki zwierząt i roślin występujące w różnych strefach krajobrazowych	<p>strefach krajobrazowych</p>		
--	--	--	--------------------------------	--	--